ΛΙΘΩΝΑΣ

Στην περιοχή του Τσεπέλοβου απαντούν υπολείμματα λιθώνα από την τελευταία παγετώδη περίοδο.

Συνονθύλευμα από άμμους και κροκάλες και μεγάλα ασβεστολιθικά τεμάχη με αποστρογγυλεμένες επιφάνειες, τα οποία παρασύρθηκαν από τον παγετώνα και αποτέθηκαν στα πρανή. Τα υλικά αυτά εμφανίζουν υδροφορία πορώδους κόκκων και δημιουργούν πρόσκαιρες πηγές στην επαφή τους με το φλυσχικό υπόβαθρο.

ΔΡΑΚΟΛΙΜΝΗ

Η Δρακόλιμνη, μια από τις τρεις Αλπικές λίμνες της Πίνδου, βρίσκεται στην κορυφή της Τύμφης, σε υψόμετρο 2050 m. Η θέση και η συνολική εικόνα δημιουργούν ένα εξαιρετικό τοπίο, τόπο προορισμού χιλιάδων πεζοπόρων επισκεπτών και αναδεικνύουν τις συνθήκες δημιουργίας αυτής από τον τελευταίο παγετώνα. Στα νερά της Δρακόλιμνης ζει ο αλπικός Τρίτωνας (tritus alpestris), ένα αμφίβιο με μήκος 8 – 12 εκ. με γκρίζα – καστανόμαυρη ράχη και κοκκινωπή κοιλιά χωρίς κηλίδες.

ΒΑΡΑΘΡΑ

Καρστικές μορφές που αναπτύχθηκαν στους ασβεστόλιθους, με σημαντικό υδρογεωλογικό, γεωμορφολογικό και αρχαιολογικό (σπηλαιολογικό) ενδιαφέρον. Επιστημονικοί θησαυροί φιλοξενούνται μέσα στα βάραθρα και προκαλούν το ενδιαφέρον για

εξερεύνηση. Στο οροπέδιο της Αστράκας το ασβεστολιθικό υπόβαθρο, τα μεγάλα υψόμετρα, οι κλιματικές συνθήκες συνέβαλλαν στο να αναπτυχθούν εντυπωσιακά σπήλαια και βάραθρα, όπως:

Η «Προβατίνα», βάθους 408 m, ένα από τα μεγαλύτερα κατακόρυφα βάραθρα του κόσμου, το «Χάσμα του Έπους», κλιμακωτό βάραθρο, βάθους 451 m, η «Τρύπα της Νύφης», συνολικού βάθους 340 μ, η «Γκαϊλότρυπα», βάθους 200 m., «η Τρύπα του Όρνιου», βάθους 610 m., και πολλά άλλα.

ΚΑΡΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΣΤΟ ΣΤΟΥΡΟ

Γεωμορφές που προέκυψαν από την αποσάθρωση και διάβρωση ασβεστόλιθων σε ένα αλπικό περιβάλλον. Βυθίσματα επιμήκη που εναλλάσσονται με εξάρσεις του ανάγλυφου, τα οποία δημιουργήθηκαν πάνω σε ρήγματα. Οι μορφές αυτές απαντούν στο υψίπεδο με την ονομασία Στούρος που βρίσκεται δυτικά της διαδρομής από Μονοδέντρι για τη θέση Οξιά .

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΕΣ

Στη διαδρομή από το Πάπιγκο προς το Μικρό Πάπιγκο υπάρχει το μικρό ρέμα Ρογκοβού που αναπτύσσεται πάνω σε οριζόντια στρώματα λεπτοπλακωδών ασβεστόλιθων. Από τις διαβρωτικές διεργασίες δημιουργήθηκαν φυσικές κολυμβήθρες με κλιμακωτή διάταξη. Οι μορφές διάβρωσης πάνω στο ασβεστολιθικό υπόβαθρο συγκροτούν ένα εξαιρετικής ομορφιάς γλυπτικό σύνολο. Από τις μορφές αυτές καταδεικνύεται η δυναμική του νερού, το μέγεθος

των διαβρωτικών διεργασιών και οι φυσικές μεταβολές του περιβάλλοντος.

ΘΕΟΚΤΙΣΤΑ

Ανάλογες με το «πέτρινο δάσος» πυργοειδείς δομές σε λεπτοπλακώδεις ασβεστόλιθους. Η ονομασία θεόκτιστα αποδίδεται σε αρκετές θέσεις εξαιτίας της εντυπωσιακής μορφής των ασβεστόλιθων και της οριακής ισορροπίας που έχουν. Οι γεωμορφές αυτές προέκυψαν από την αποσάθρωση και την κατακόρυφη διάβρωση των ασβεστόλιθων σε ποτάμιο περιβάλλον. Σ’ αυτό συνέβαλλαν οι κατακόρυφες διακλάσεις και τα οριζόντια στρώματα των ασβεστόλιθων.

Τέτοιες μορφές απαντούν στην περιοχή Βίτσα -Κουκούλι – Κήποι με σημείο αναφοράς και τόπο επίσκεψης χιλιάδων επισκεπτών τη θέση στη Γέφυρα Κόκκορου.

ΠΕΤΡΙΝΟ ΔΑΣΟΣ

Γραφικές πυργοειδείς δομές σε λεπτοπλακώδεις ασβεστόλιθους. Γεωμορφές που προέκυψαν από την αποσάθρωση και διάβρωση ασβεστόλιθων σε αλπικό περιβάλλον. Σημαντικός γεώτοπος με τουριστική και εκπαιδευτική σημασία. Οι μορφές αυτές απαντούν στο δρόμο από Μονοδέντρι προς Οξυά και ορθώνονται μέσα από ένα δάσος από σφενδάμους και δρύες.

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΤΥΜΦΗΣ

Η περιοχή της Κόνιτσας και ο ορεινός όγκος της Τύμφης είναι ένα υπαίθριο εργαστήρι των φυσικών διεργασιών που έλαβαν χώρα και διαμόρφωσαν το εντυπωσιακό ανάγλυφο. Μια καλή θέση με εύκολη πρόσβαση από την οποία ο επισκέπτης μπορεί να έχει μια πανοραμική άποψη του δυτικού τμήματος του Εθνικού Δρυμού βρίσκεται επί της εθνικής οδού Ιωαννίνων – Κόνιτσας λίγα μέτρα μετά τη διασταύρωση προς Βασιλικό. Εντυπωσιάζουν οι θεαματικές αλλαγές του ανάγλυφου οι οποίες καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό από τη παρουσία κανονικών ρηγμάτων μεγάλου μήκους και μεγάλου κατακόρυφου άλματος.

Από τη θέση αυτή απολαμβάνουμε πανοραμικά τη φυσιογραφική μορφή του ανάγλυφου. Η ταχύτατη κατά βάθος διάβρωση από τα ποτάμια Αώο και Βοϊδομάτη δημιούργησε βαθιά φαράγγια με κατακόρυφα πρανή ενώ στο πεδινό τμήμα οι αποθέσεις των ποταμών και οι κατακόρυφες μεταβολές άφησαν τα σημάδια τους σε ποτάμιες αναβαθμίδες.

ΦΑΡΑΓΓΙ ΑΩΟΥ

Γεωμορφή ταχείας κατακόρυφης διάβρωσης στη βόρεια πλευρά της Τύμφης. Η μεγάλη λεκάνη απορροής του Αώου που αναπτύσσεται στα ανατολικά στην περιοχή της Βαλια Κάλντα (ζεστή κοιλάδα) και Μετσόβου πάνω σε φλυσχικά και οφιολιθικά πετρώματα, συγκλίνει στο στενό φαράγγι που σχηματίζεται στους ασβεστόλίθους της Τύμφης. Ακολουθώντας μια διαδρομή 10 χιλιομέτρων ανάμεσα στην Τραπεζίτσα και την Γκαμήλα απλώνεται στον κάμπο της Κόνιτσας και στη συνέχεια μαζί με τον Βοϊδομάτη καταλήγουν μέσω της

Αλβανίας στο Ιόνιο Πέλαγος. Ο Αώος είναι το μοναδικό ελληνικό ποτάμι που εξέρχεται από τη χώρα. Η διαδρομή του φαραγγιού του Αώου καθορίστηκε από τη γεωμετρία των στρώσεων των ασβεστολίθων και τον προσανατολισμό των ρηγμάτων. Μεγάλα κανονικά ρήγματα με διεύθυνση ΒΔ – ΝΑ ταυτίζονται με τη διεύθυνση του φαραγγιού. Στα κατακόρυφα πρανή αποκαλύπτεται η στρωματογραφία των γεωλογικών σχηματισμών

ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΜΙΚΡΟ ΒΙΚΑΚΙ

Στον δρόμο από Καπέσοβο προς Τσεπέλοβο συναντάμε τη διασταύρωση προς Ι.Μ. Ρογκοβού. Από το μοναστήρι λίγα μέτρα πεζοπορίας μας οδηγούν σε ένα ξέφωτο με εντυπωσιακή πανοραμική θέα του φαραγγιού. Εκτός από την αισθητική διάσταση, διακρίνονται τα αποτελέσματα των φυσικών διεργασιών που διαμόρφωσαν το χώρο. Το φαράγγι στο μικρό Βικάκι είναι μικρογραφία του φαραγγιού του Βίκου η οποία αναπτύχθηκε από την ταχύτατη κατακόρυφη ποτάμια διάβρωση πάνω στα ίχνη ρηγμάτων με διεύθυνση ΒΑ-ΝΔκή.